

II. Plenarforsamlingens åbning, foretagelse af valg.

(Dagsordenspunkterne 1, 2, 3, 4, 5, og 6).

16. plenarforsamling trådte sammen den 19. september 1961 i skyggen af den situation, der var opstået ved generalsekretær Dag Hammarskjölds død ved en flyveulykke i nærheden af Ndola.

I det første møde, som kun varede i fire minutter, præsiderede sidste års formand, ambassadør Frederic H. Boland, Irland, som mindedes den afdøde generalsekretær, hvorefter plenarforsamlingen stående iagttog ét minuts stilhed.

Mindetalerne fortsatte den 20. september om eftermiddagen. Først talte den nyvalgte præsident, ambassadør Mongi Slim, Tunis.

På de nordiske landes vegne talte udenrigsminister Krag som den første efter præsidenten. Udenrigsministeren sagde bl. a., at selv de lande, som var uenige i Hammarskjölds handlinger, måtte anerkende hans store diplomatiske evner, hans klare tankegang og uafhængighed og hans frygtløse kamp for freden og for at gøre De Forenede Nationer til et effektivt instrument for den internationale ret. Han udtrykte de nordiske regeringers og folks sorg over den tragiske død, Hammarskjöld og hans medarbejdere havde lidt. I de nordiske lande gik tabet af denne Sveriges store søn os dybt til hjerte.

Der holdtes en lang række mindetaler af repræsentanter for lande i alle verdensdele. Alle taler ydede Hammarskjölds personlighed den største anerkendelse, og ambassadør Adlai Stevenson nævnte i sin tale tanken om at sætte den afdøde generalsekretær et „levende mindesmærke“, hvorigennem arbejdet for freden og den internationale forståelse, som havde været hans liv, kunne udvikles.

I politisk henseende fastholdt den polske og den sovjetiske taler, viceudenrigsminister Winiewicz og ambassadør Zorin, i deres mindetaler østlandenes uenighed i FN's Congo-operationer og Hammarskjölds personlige rolle i denne række begivenheder.

Den polske viceudenrigsminister sagde bl. a., at tilintetgørelsen af den flyvemaskine, hvori Hammarskjöld fandtes, åbnede et nyt kapitel i De Forenede Nationers historie. Vi burde blive klogere efter denne erfaring. Organisationen er ikke én

mand, men medlemsstaternes fælles evne til effektiv handling — afspejling af det sande forhold mellem de politiske kræfter i verden, som bør finde sit mulige og fulde udtryk i sammensætningen af De Forenede Nationers organer og specielt sekretariatet.

Spørgsmålet om de endnu uopklarede nærmere omstændigheder ved den tragiske flyveulykke blev berørt af den ghanesiske repræsentant, Adjei, der talte for Malis, Guineas og Ghanas delegationer. Han gav „fejge agenter for fjenderne af den afrikanske frihed“ skylden.

I de vestlige og neutrale landes taler blev Hammarskjölds gerning og epoke som generalsekretær ydet anerkendelse i smukke og varme vendinger.

Valg vedrørende 16. plenarforsamling.

Til udvalget til prøvelse af fuldmagter udpegedes Australien, Burma, Island, Italien, Mali, Nicaragua, Peru, Sovjetunionen og USA.

Udvalget holdt møde den 18. december og efter en diskussion om den kinesiske, ungarske og laotiske repræsentation, som endte med, at et flertal stemte for godkendelse af den kinesiske og laotiske delegations akkreditiver og for et amerikansk forslag om ikke at foretage sig noget vedrørende den ungarske delegations akkreditiver, blev den af rapportøren udarbejdede rapport vedtaget og senere tiltrådt af plenarforsamlingen.

Under henvisning til solidariteten mellem Afrika og Asien og med den erklærede hensigt at ville undgå splittelse i plenarforsamlingen omkring formandsvalget trak den indonesiske kandidat, Ali Sastroadmojo, sin kandidatur tilbage til fordel for den tunesiske ambassadør, Mongi Slim, der derefter enstemmigt valgtes til formand for 16. plenarforsamling med 96 stemmer for, ingen imod og 1 blank. Han udtalte bl. a. i sin tale ved overtagelsen af formandskabet, at det var første gang i organisationens historie, at en afrikaner var valgt. Det må antages, at den afro-asiatiske blok vil støtte valget af en indonesisk kandidat til formand for næste plenarforsamling.